

Középszintű szóbeli érettségi tételek magyar nyelv és irodalomból a 2026. május-júniusi vizsgaidőszakra a 12. C osztály számára a Fráter György Katolikus Gimnázium és Kollégiumban

(A tételekhez tartozó feladatok nem nyilvánosak.)

Magyar nyelv

I. témakör: KOMMUNIKÁCIÓ

1. A kommunikációs folyamat tényezői, funkciói, ezek összefüggéseinek megértése, bizonyítása beszédhelyzetek elemzésével, szövegalkotással
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi kifejezőeszközei (pl. gesztusok, térköz, mimika, tekintet, testtartás, fejtartás, külső megjelenés)
3. A kommunikáció két formája: a szóbeliség és az írásbeliség jellemzői, szerepe
4. A reklám jellemzői, funkciója, működése, hatása

II. témakör: A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE

5. A magyar nyelv történetének fő korszakai, ezek jellemzői
6. A magyar nyelv korai forrásai: a kéziratos és a nyomtatott nyelvemlékek
7. A nyelvújítás története, lényege, jellemzői, jelentősége példák alapján

III. témakör: EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT

8. A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
9. Anyanyelvünk rétegződése: a köznyelvi változatok, csoportnyelvek, rétegnyelvek
10. A mai magyar nyelvművelés, jellegzetes nyelvhasználati hibák

IV. témakör: A NYELVI RENDSZER

11. A hangok kapcsolódásának szabályai (a magánhangzó- és mássalhangzótörvények)
12. A morféimák fajtái, szerepük és helyes használatuk a szóalakok és a szószerkezetek felépítésében
13. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük a mondatban, helyes használatuk (állítmány, alany, tárgy, határozók, jelzők)

V. témakör: A SZÖVEG

14. A továbbtanulás során és a munka világában szükséges szövegtípusok: önéletrajzok, motivációs levél, hivatalos levelek fajtái
15. A szövegtípusok a mindennapi életben, a tudományos életben, publicisztikában, szépirodalomban

VI. témakör: A RETORIKA ALAPJAI

16. A szónoki beszéd felépítése, elkészítése (megszerkesztése) az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
17. A szónoki beszédek fajtái és ezek jellemzői

VII. témakör: STÍLUS ÉS JELENTÉS

18. A szóképek (hasonlat, metafora, megszemélyesítés, metonímia, szinekdoche, szinesztézia) és összetett szóképek (allegória, szimbólum) felismerése, elemzése, értelmezése irodalmi és nem irodalmi szövegekben
19. Alakzatok a köznyelvi és irodalmi szövegekben

VIII. témakör: DIGITÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ

20. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl- szövegszerkesztés számítógépen, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés)

Irodalom

I. témakör: ÉLETMŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL

1. Vörösmarty Mihály kései lírája
2. Petőfi Sándor költői indulása
3. Arany János balladaköltő művészete
4. Jókai Mór: Az arany ember
5. Mikszáth Kálmán novellisztikája
6. Herczeg Ferenc: Az élet kapuja
7. Ady Endre Új versek című kötete
8. Babits Mihály: Jónás könyve és Jónás imája
9. Kosztolányi Dezső: A szegény kisgyermek panaszai című kötete
10. József Attila tájlírójának jellemzői

II. témakör: SZERZŐK, MŰVEK, KORSZAKOK A RÉGI MAGYAR IRODALOMBÓL A 18. SZÁZAD VÉGÉIG

11. A reneszánsz főúri költészet: Balassi Bálint művészete

III. témakör: PORTRÉK, METSZETEK, LÁTÁSMÓDOK A 19-20. SZÁZAD MAGYAR IRODALMÁBÓL

12. Az idill és a halál kettőse Radnóti Miklós költészetében
13. A groteszk látásmód Örkény István műveiben (Egyperces novellák és Tóték)

IV. témakör: METSZETEK A 20. SZÁZADI DÉLVIDÉKI, ERDÉLYI, FELVIDÉKI ÉS KÁRPÁTALJAI MAGYAR IRODALOMBÓL

14. Wass Albert: Adjátok vissza a hegyeimet! vagy Kányádi Sándor költészete (majd eldöntjük)

V. témakör: MŰVEK A KORTÁRS MAGYAR IRODALOMBÓL

15. Egy szabadon választott kortárs szerző bemutatása egy regénye vagy novellái, illetve versei tükrében

VI. témakör: MŰVEK A VILÁGIRODALOMBÓL

16. A Biblia irodalmi műfajai
17. Tolsztoj: Iván Iljics halála című kisregénye

VII. témakör: SZÍNHÁZ ÉS DRÁMA

18. Shakespeare: Romeo és Júlia
19. Madách Imre: Az ember tragédiája

VIII. témakör: AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI VAGY REGIONÁLIS IRODALOM

20. Városunk színháza, a Miskolci Nemzeti Színház

2025. december

Hernádiné Győri Zsuzsanna

szaktanár